

σεται φωνή, ἣν Γαλάτης ποιητῆς παίζων μᾶλλον ἢ σπουδαίων ἔβαλε :

Qui nous délivrera des Grecs ?

ἐκεῖ ἀναποδράστως ἐπελεύσεται μαρασμός, φθίσις, θάνατος. Ἡ ἑλληνικὴ φιλολογία ἔστι καὶ ἔσται τοῦ λοιποῦ ὁ πολιτικὸς ἀστὴρ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ Ἑλλάς ἀποβαίνει τοῦντεῦθεν, καὶ ὕλικῶς ἠττωμένη, ἡ ἠθικὴ νικήτρια πάντων τῶν ἔθνῶν καὶ ἐν μὲν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ τὴν Ἀσίαν ἐξελθνήσει πᾶσαν καὶ τὴν ἀγέρωχον δορυκτῆτορα πάντων τῶν ἀρχαίων ἔθνῶν τὴν σύνθημα ἔχουσαν τὸ

Tu regere imperio populos, Romane, memento

Hæc tibi erunt artes,

ἀναγκάσει μαλάξαι τὸ τραχὺ τῶν ἠθῶν αὐτῆς, ἀπομιμήσασθαι πιστῶς τοὺς Ἑλληνας συγγραφεῖς ἢ μᾶλλον μεταγλωττίζειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς τὸ βάρβαρον ἰδίωμα, ὡς ὁ Πλαῦτος ἀνωμολογεῖ, ἀναλαμβάνειν διὰ τῶν Γράκων τῶν μαθητῶν τοῦ Βλοσσίου καὶ Διοφάνους τὴν ἐπίλυσιν ἐνὸς τῶν μεγίστων κοινωνικῶν ζητημάτων, φιλοσοφεῖν διὰ τοῦ Σκιπίωνος, ἀνωμολογεῖν ὅτι « ἡ Ἑλλάς ἀλοῦσα τὸν θηριώδη εἶλε νικήτην καὶ τὰς τέχνας εἰς τὸ ἀγροῖκον εἰσήγαγε Λάτιον », ἐλληνισθῆναι τέλος ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀδημονοῦντα τὸν πικρὸν Ἰουβενάλην ἐπιφωνεῖν περὶ Ῥώμης « Odi grecum urbem ».

Ἀλλὰ τὸ ὄργανον δι' οὗ ἡ ἑλληνικὴ φιλολογία ἔμελλεν ἐπιδράσαι οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ διανοητικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ, πολιτικοῦ καὶ πρακτικοῦ βίου τῶν ἔθνῶν δὲν εἶχεν ἐκκευρεθῆ κατα τοὺς ἀρχαίους χρόνους. Ἡ ἑλληνικὴ φιλολογία ἐπιδρῶσα ἐπὶ ἀτόμων μόνον δὲν ἠδύνατο κατα τοὺς χρόνους ἐκείνους νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ μέγα καὶ περιδοξόν ἔργον ὅπερ ἐπετέλεσε κατα τοὺς νεωτέρους χρόνους. Ἐντεῦθεν,